

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ МЕСЕЦ ЯНУАРИ 2009 г.

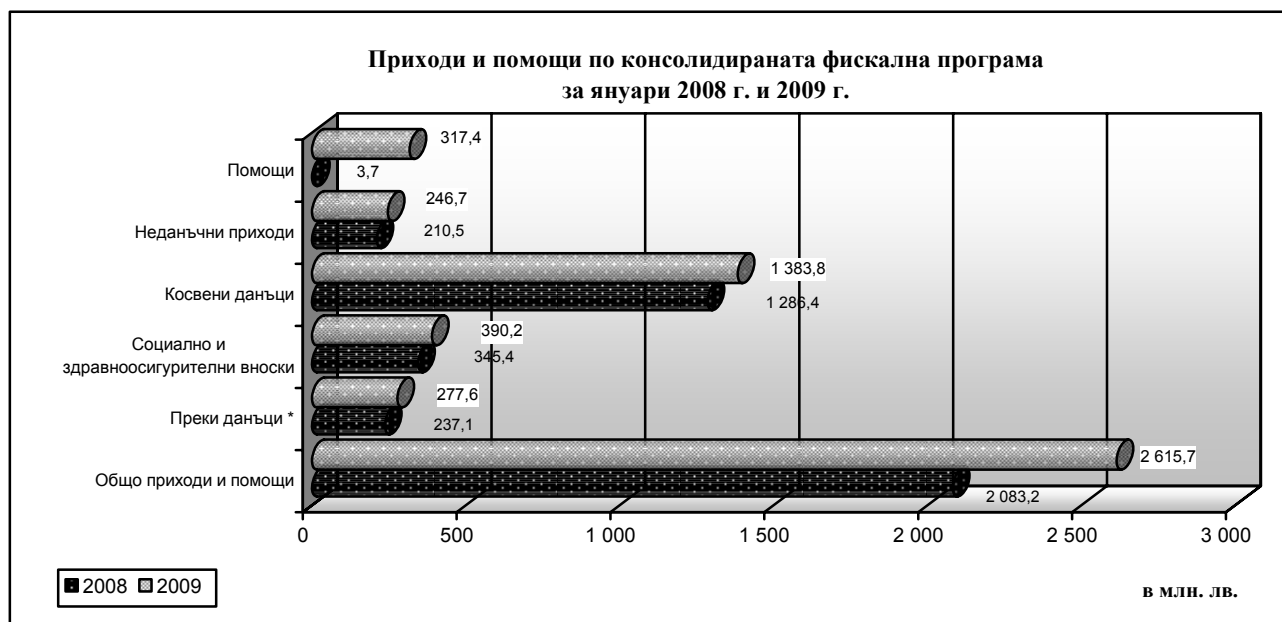
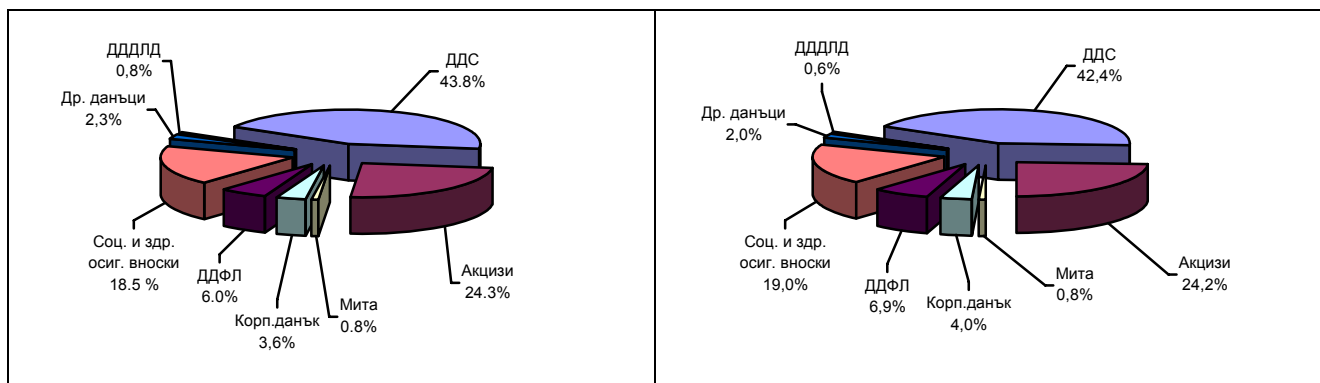
I. Основни параметри на консолидираната фискална програма¹ за януари 2009 г.

➤ **Приходите** по консолидираната фискална програма (КФП) за януари 2009 г. са в размер на 2 615.7 млн. лв., което представлява 8.0 % от годишните разчети към ЗДБРБ за 2009 г. Съпоставени с отчетените постъпления за същия период на 2008 г., приходите са нараснали с 25.6 %, или са постъпили с 532.5 млн. лв. повече. Данъчните постъпления са в размер на 2 051.6 млн. лв., и бележат ръст от 9.8 % спрямо януари 2008 г. Неданъчните приходи и помощите са в размер на 564.1 млн. лв. или 8.3 % от разчета за годината.

Структура на данъчните приходи по консолидирания бюджет

Януари 2008 г.

Януари 2009 г.

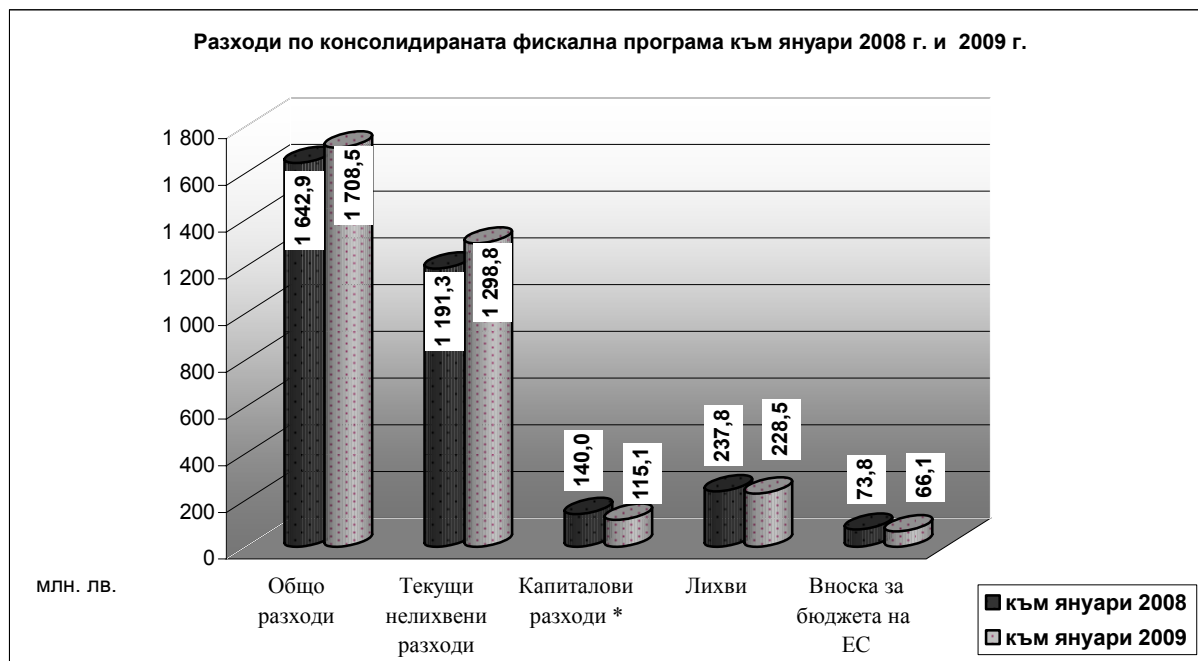

С оглед изчерпателност на данните за целите на анализа в позицията „Преки данъци“ са включени и приходите от позицията „Други данъци“ – други данъци по ЗКПО, имуществени данъци и налозите върху захарта.

¹ Обхваща републиканския бюджет и всички автономни бюджети – на общините, осигурителните фондове, ДВУ, БАН, БНР, БНТ, Висшия съдебен съвет, както и извънбюджетни сметки и фондове и други сметки на централно и местно ниво. Данните са на база месечните отчети на ПРБК. Данните са на база месечните отчети на ПРБК.

➤ **Разходите по консолидирания бюджет** (вкл. вноската на Република България за общия бюджет на ЕС) към 31.01.2009 г. са в размер на **1 708.5 млн. лв.**, което представлява 5.6 % от годишния разчет.

Отчетените разходи по основните разходни групи през месец януари 2008 г. и 2009 г. са представени на следната графика:

* Вкл. нетния прираст на държавния резерв

Частта от вноската на Република България за общия бюджет на ЕС, изплатена за януари 2009 г. от централния бюджет възлиза на **66.1 млн. лв.**, което е в съответствие с регламент 1150/2000 на Съвета на ЕС, в т.ч.:

- вноска на база брутен национален доход - 34.4 млн. лв.;
- вноска на база данък върху добавената стойност - 9.8 млн. лв.;
- вноска за корекцията за Обединеното кралство – 4.8 млн. лв.;
- вноска за традиционни собствени ресурси (мита и налози върху захарта) – 13.6 млн. лв.;
- допълнителни плащания - 3.5 млн. лв.

Към края на януари 2009 г. **положителното бюджетно салдо по националния бюджет е в размер на 631.0 млн. лв.**, от европейските средства – **276.3 млн. лв.**, а общо по КФП – **907.3 млн. лв.**

➤ **Фискалният резерв** към 31.01.2009 г. е **8 842.2 млн. лв.**

II. Изпълнение на републиканския бюджет² за януари 2009 г.

Изпълнението на основните показатели на републиканския бюджет, на база месечните отчети на първостепенните разпоредители с бюджетни кредити за януари 2009 г., съпоставено със същия период на миналата година и програмата е както следва:

Таблица³ №1

(млн. лв.)					
ПОКАЗАТЕЛИ	Отчет януари 2008 г.	Закон 2009 г.	Отчет януари 2009 г.	Изпълнение спрямо 2008 г.	Изпълнение спрямо закон 2009 г.
Общо приходи и помощи	1 630.6	20 955.1	1 821.4	111.7%	8.7%
<i>-Данъчни</i>	<i>1 502.4</i>	<i>18 916.1</i>	<i>1 637.8</i>	<i>109.0%</i>	<i>8.7%</i>
Преки ³	216.0	5 120.3	254.1	117.6%	5.0%
Косвени	1 286.4	13 795.8	1 383.7	107.6%	10.0%
<i>-Неданъчни</i>	<i>126.2</i>	<i>1 899.6</i>	<i>171.6</i>	<i>136.1%</i>	<i>9.0%</i>
<i>-Помощи</i>	<i>2.0</i>	<i>139.4</i>	<i>12.0</i>	<i>606.2%</i>	<i>8.6%</i>
Разходи, трансфери и вноска за бюджета на ЕС	1 252.5	20 466.2	1 332.4	106.4%	6.5%
<i>-Нелихвени</i>	<i>451.3</i>	<i>10 053.4</i>	<i>434.8</i>	<i>96.3%</i>	<i>4.3%</i>
Текущи	379.2	7 402.8	399.1	105.2%	5.4%
Капиталови ⁴	72.1	2 650.6	35.8	49.6%	1.3%
<i>-Лихви</i>	<i>236.9</i>	<i>632.4</i>	<i>227.3</i>	<i>96.0%</i>	<i>35.9%</i>
Външни заеми	195.3	474.2	187.5	96.0%	39.5%
Вътрешни заеми	41.5	158.2	39.8	95.8%	25.2%
<i>-Резерв за неотложни и непредвидени разходи</i>		<i>590.0</i>			
<i>-Трансф. др. бюджети</i>	<i>490.4</i>	<i>8 258.6</i>	<i>604.2</i>	<i>123.2%</i>	<i>7.3%</i>
<i>- Вноска за бюджета на ЕС</i>	<i>73.8</i>	<i>931.8</i>	<i>66.1</i>	<i>89.5%</i>	<i>7.1%</i>
Бюджетен баланс	378.1	488.9	489.0		

➤ Приходи по републиканския бюджет

Общият размер на приходите и помощите по републиканския бюджет към 31.01.2009 г. е 1 821.4 млн. лв., което представлява 8.7 % изпълнение спрямо годишните разчети в ЗДБРБ за 2009 г. Спрямо януари 2008 г. е реализиран ръст от 11.7 %, или в абсолютна сума са събрани 190.9 млн. лв. повече.

• Данъчни приходи

Провежданата данъчна политика през последните години е в посока на намаляване на данъчната тежест, в подкрепа на насърчаване на икономическата активност и повишаване конкурентноспособността на икономиката. Продължава процеса на хармонизация на българското данъчно законодателство с европейските директиви и решения и тенденцията на прехвърляне на данъчната тежест от прякото към косвено облагане. Новите промени в нормативната база при данъчното облагане за 2009 г. по отношение на някои от данъците са както следва:

- Промените в Закона за акцизите и данъчните складове за 2009 г. продължават линията за хармонизиране на българското законодателство с това в ЕС и са в съответствие с договорения с ЕК график за промени в нивата на акцизните ставки. От началото на 2009 г. са повишени акцизните ставки на керосина, електрическата енергия, цигарите, кокса и въглищата;

- С приетите промени в Закона за местните данъци и такси се увеличават данъчните оценки на недвижимите имоти с 50 %, като законово определените граници се коригират така, че се запазва данъчната тежест (при желание от страна на определящите конкретните ставки общински съвети);

² Републиканският бюджет включва централен бюджет и бюджетите на държавните органи, министерствата и ведомствата.

³ В групата на преките данъци е включена и позицията „Други данъци“ по републикански бюджет с оглед изчерпателност на данните.

⁴ Вкл. прираста на държавния резерв

- С направените изменения и допълнения на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) се въвежда данъчно облекчение за млади семейства, като сумата от годишните данъчни основи по чл.17. от ЗДДФЛ се намалява с направените през годината лихвени плащания върху първите 100 000 лв. по ипотечен кредит.

Към края на януари 2009 г. **данъчните постъпления са** в размер на 1 637.8 млн. лв., което представлява изпълнение от 8.7 % на планираните разчети за 2009 г. и ръст от 9.0 %, или 135.4 млн. лв. повече спрямо същия период на предходната година.

✓ **Косвени данъци**

Постъпленията от косвени данъци са в размер на 1 383.7 млн. лв., или 10.0 % от предвидените със ЗДБРБ за 2009 г. приходи. Приходите в групата формират 84.5 % от данъчните приходи по републиканския бюджет за януари 2009 г. В сравнение със същия период на предходната година постъпленията са нараснали с 7.6 %, или в абсолютна сума са постъпили с 97.3 млн. лв. повече. По видове косвени данъци, спрямо януари 2008 г. са постъпили в повече: 52.3 млн. лв. (6.4 %) от ДДС; 41.9 млн. лв. (9.2 %) от акцизи; 3.1 млн. лв. (21.7 %) от мита.

С най-голям относителен дял в данъчните приходи по републиканския бюджет е **данъкът върху добавената стойност** – 53.1 %, като отчетените постъпления са в размер на 870.3 млн. лв. В сравнение с януари 2008 г. през отчетния период са постъпили с 52.3 млн. лв. повече, което основно е резултат от намаления размер на възстановения данъчен кредит (с 26 % по-малко спрямо януари 2008 г.).

Нетният размер на постъпилите приходи от *ДДС от внос* към края на месец януари е 174.4 млн. лв., което е 3.5 % от разчета за годината. Ниските постъпления от данъка са следствие от ниските цени на горивата и намаления внос на суровини и материали за преработвателната промишленост.

Постъпленията от *ДДС при сделки в страната и ВОП* възлизат на 695.9 млн. лв., или със 176.7 млн. лв. повече спрямо първия месец на 2008 г. Нарастването на приходите от този данък е резултат, от една страна от увеличеното потребление и по-големите сделки със страни-членки на ЕС в края на миналата година и от друга - на по-ниския размер на ефективно възстановения данъчен кредит.

Приходите от акцизи за януари 2009 г. са в размер на 496.2 млн. лв., или 11.6 % от предвидените със ЗДБРБ за 2009 г. и заемат 30.3 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи.

Постъпленията от акцизи са формирани от следните основни стокови групи: тютюневи изделия (74.9 %), горива (21.3 %) и други акцизни стоки – пиво и спиртни напитки, електрическа енергия, въглища и кокс, автомобили над 120 KW и др. (3.8 %).

Постъпленията от мита и митнически такси за януари 2009 г. възлизат на 17.3 млн. лв., или 8.0 % от планираните в ЗДБРБ за 2009 г., като заемат 1.1 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи. В сравнение със същия период на предходната година събраните мита за януари 2009 г. са с 3.1 млн. лв. повече, или с 21.7 %, което основно е резултат от увеличения обем на вноса на захар и захарни изделия (нараснал почти 10 пъти спрямо януари 2008 г.). В стоковата структура на приходите от мита за януари 2009 г. четири основни групи – захар, автомобили, електрически машини и торове имат дял от около 58.9 %. Водещи са приходите от мита по глава 17 от Митническата тарифа ”Захар и захарни изделия” – 6.5 млн. лв. и 38.5 % относителен дял, като спрямо януари 2008 г. има увеличение с 5.8 млн. лв. На второ място са постъпленията по глава 87 от Митническата тарифа ”Автомобилни превозни средства”, които възлизат на 1.3 млн. лв. и имат относителен дял от 7.8 %. При тях се отчита намаление с 1.8 млн. лв. или с 58 %.

Следващата стокова група, която дава 7 % от всичките мита, или 1.2 млн. лв., е глава 85 - "Електрически машини и апарати". Реализирано е увеличение от 31.4 % спрямо януари 2008 г. Митата, събрани от внос на стоки с произход от Бразилия, възлизат на 6.8 млн. лв. и са с 6.6 млн. лв. повече от януари 2008 г. и формират 40.4 % от общия обем на митата за текущия период. На второ място по приходите от мита е вносът на стоки с произход от Китай (4.5 млн. лв.) – 26.6 % дял и увеличение на събраните мита със 7.6 % в сравнение с януари 2008 г. Следват Украйна – 0.7 млн. лв., 4.4 % относителен дял; САЩ – 0.6 млн. лв., 3.7 % относителен дял и др.

✓ Преки данъци

Постъпленията в групата на **преките данъци** (вкл. и др. данъци по ЗКПО) за януари 2009 г. са в размер на **254.1 млн. лв.**, или 5.0 % от разчета за годината. Спрямо същия период на предходната година приходите от преки данъци са нараснали със 17.6 % или 38.1 млн. лв.

Приходите от корпоративен данък за януари 2009 г. са в размер на 82.2 млн. лв. и представляват 3.3 % от годишния разчет. Отнесен към общо постъпилите данъчни приходи по републиканския бюджет, корпоративния данък заема дял от 5.0 %. Спрямо януари 2008 г. се отчита ръст от 21.5 %, което в абсолютна сума представлява 14.5 млн. лв. повече. Приходите от *корпоративния данък на нефинансовите предприятия (вкл. юридически лица с нестопанска цел)* към 31.01.2009 г. са в размер на 70.4 млн. лв., което представлява 3.1 % от предвидените в ЗДБРБ за 2009 г. Постъпленията от *корпоративен данък на финансови институции (включително застрахователни компании)* възлизат на 11.8 млн. лв., или 5.9 % от разчета за годината.

Приходите от данък върху доходите на физически лица са в размер на 135.7 млн. лв., или 5.9 % от планираните със ЗДБРБ за 2009 г. и формират 8.3 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи.

По трудови правоотношения приходите от данъка за месец януари 2009 г. са 108.9 млн. лв. при 78.9 млн. лв. към 31.01.2008 г., или с 30.0 млн. лв. повече.

По извънтрудови правоотношения (свободни професии, граждански договори и др.) приходите от данъка към 31.01.2009 г. са в размер на 18.2 млн. лв.

По патентите – приходите от патентния данък към 31.01.2009 г. са 1.6 млн. лв., като това представляват приходи от патентен данък само от минали години, тъй като с нормативните промени от 2008 г. този данък от републикански става местен и постъпва в общинските бюджети.

Окончателен данък на местните и чуждестранни физически лица, данък върху доходите на чуждестранните физически лица и данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни физически лица - постъпленията от тези данъци за януари 2009 г. са в размер на 7.0 млн. лв. при 3.9 млн. лв. за същия период на 2008 г.

Постъпленията от **други данъци по републиканския бюджет** за отчетния период са в размер на 23.7 млн. лв., или 10.9 % от разчета за годината. Основната част от приходите са формирани от данък върху залози за хазартни игри и хазартни съоръжения, данък върху представителните разходи и данък върху социалните разходи, предоставяни в натура.

• Неданъчни приходи

Отчетените **неданъчни приходи** по републиканския бюджет за януари 2009 г. са в размер на **171.6 млн. лв.**, или 9.0 % от разчета за годината. Спрямо януари 2008 г. се отчита ръст от 36.1 % или 45.5 млн. лв. повече. Постъпленията от неданъчни приходи по бюджетите на министерствата и ведомствата са в размер на 156.9 млн. лв., което е с 43.7 % повече спрямо същия период на предходната година.

- **Помощи**

Постъпилите **помощи** по републиканския бюджет към 31.01.2009 г. са в размер на **12.0 млн. лв.**, от които средствата за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение и за подобряване/улесняване на бюджетните парични потоци, съгласно чл. 32 от Договора за присъединяване на Република България към ЕС са в размер на 10.5 млн. лв.

- **Разходи по републиканския бюджет**

Нелихвените разходи по републиканския бюджет (без трансферите за др. бюджети) извършени през януари 2009 г. са в размер на 434.8 млн. лв., което представлява 4.3 % от предвидените в ЗДБРБ за 2009 г. средства. Съпоставено с данните за същия период на 2008 г. нелихвените разходи са намалели с 3.7% (16.6 млн. лв.).

От структурна гледна точка с най-висок относителен дял в нелихвените разходи (44.0 %) са разходите за заплати и осигурителни вноски, които са в общ размер на 191.5 млн. лв., или 6.4 % от разчета за годината. След тях са разходите за текуща издръжка, които заемат 26.9 % относителен дял в нелихвените разходи и са в размер на 116.8 млн. лв. (4.1 % от предвидените в ЗДБРБ за 2009 г. средства). Това са основно разходи за горива, енергия, външни услуги, текущ ремонт, медикаменти, консумативи, други възнаграждения и плащания на персонала и др., извършени от първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, които попадат в обхвата на републиканския бюджет. Социалните разходи (вкл. разходите за стипендии) са в размер на 49.7 млн. лв., или 4.7 % от предвидените в ЗДБРБ за 2009 г. и са основно разходи по бюджета на МТСП за обезщетения по Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за семейните помощи за деца, Закона за социално подпомагане и др. Разходите за субсидии са в размер на 41.1 млн. лв. или 8.2 % от планираните за годината.

Капиталовите разходи и нетният прираст на държавния резерв са в размер на 35.8 млн. лв., или 1.3 % от разчета за годината, което представлява намаление с 36.4 млн. лв. спрямо отчетените за същия период на 2008 г.

- **Разходи за лихви**

Разходите за лихви по републиканския бюджет за януари 2009 г. са в общ размер на 227.3 млн. лв., или 35.9 % от предвидените в разчета за годината. В основната си част това са разходи за **лихви по външни заеми**, които за отчетния период са в размер на 187.5 млн. лв. От тях 186.5 млн. лв. са разходите по централния бюджет /предимно лихви по емитираните на външните капиталови пазари облигации/ и 1.0 млн. лв. тези по държавни инвестиционни заеми, управлявани от министерства и ведомства.

Лихвите по вътрешни заеми по републиканския бюджет за отчетния период са в размер на 39.8 млн. лв. (25.1 % от разчета за годината) и представляват лихви по ДЦК.

- **Нетният размер на трансферите по републиканския бюджет** към 31.01.2009 г. е 604.2 млн. лв., което представлява 7.3 % от разчета за годината, в т.ч.:

- Бюджетните взаимоотношения с общините включват нето предоставени трансфери в размер на 280.3 млн. лв., от които субсидии от централния бюджет в размер на 278.6 млн. лв., други целеви трансфери от централния бюджет в размер 0.3 млн. лв., нетни трансфери от други бюджети в размер на 2.6 млн. лв. и възстановени субсидии от предходни години в централния бюджет – 1.2 млн. лв.

- На социално-осигурителните фондове – 255.5 млн. лв., което представлява 6.3 % от годишния разчет.

- На съдебната власт – 25.4 млн. лв., или 7.2 % от одобрения размер за годината.

- На Народното събрание – 1.9 млн. лв., което представлява 3.2 % от заложените в разчета за годината.

- Частта от **вноската на България в общия бюджет на ЕС**, изплатена за януари 2009 г. от централния бюджет възлиза на 66.1 млн. лв., което е в съответствие със законодателството на ЕС за системата на собствените ресурси.

➤ **Положителният баланс** по републиканския бюджет към края на месец януари 2009 г. е в размер на **489.0 млн. лв.**

➤ **Финансиране на дефицита чрез операции по дълга**

По показателя **погашения по външни заеми** по централния бюджет (позиция във външното финансиране) през месец януари 2009 г. не са изплащани погашения и предвидените за покриване на риска от активиране на гаранции средства не са използвани.

По държавните инвестиционни заеми за януари 2009 г. са усвоени средства в размер на 8.3 млн. лв. по ДИЗ, управлявани от министерства и ведомства и са изплатени 5.9 млн. лв. погашения.

Операции с държавни ценни книжа по централния бюджет (**позиция във вътрешното финансиране**): за януари 2009 г. е отчетено отрицателно нетно финансиране с ДЦК в размер на 184.2 млн. лв. Емитирани са десетгодишни облигации за 25.5 млн. лв. /с номинална стойност 30.0 млн. лв./. За периода платените погашения по ДЦК са в размер на 209.6 млн. лв.

III. Бюджет на съдебната власт

По бюджета на съдебната власт към 31.01.2009 г. са постъпили приходи в размер на 8.6 млн. лв., което представлява 9.9% от разчета за годината. Най-голям относителен дял в постъпленията заемат приходите от съдебни такси – 5.8 млн. лв.

Разходите по бюджета на съдебната власт са в размер на 25.8 млн. лв., или 5.9 % от планираните за годината (438.3 млн. лв.).

IV. Социалноосигурителни фондове

Постъпленията по бюджетите на социалноосигурителните фондове (НОИ, НЗОК, УПФ и ФГВРС) за януари 2009 г. са в размер на 398.2 млн. лв. В сравнение със същия период на предходната година са постъпили с 44.8 млн. лв. повече. Приходите от социални и здравноосигурителни вноски (390.2 млн. лв.) представляват 98.0 % от общия размер на постъпленията по бюджетите на социално и здравно-осигурителните фондове, в т.ч. от социалноосигурителни вноски – 300.1 млн. лв., а от здравноосигурителни вноски – 90.1 млн. лв.

Към 31.01.2009 г. извършените разходи по бюджетите на социално и здравно осигурителните фондове са в размер на 593.8 млн. лв., което представлява 6.1 % от разчета за годината, в т. ч. пенсии, помощи и обезщетения по КСО в размер на 534.0 млн. лв., а здравноосигурителните плащания - в размер на 52.6 млн. лв.

V. Общини

Постъпилите **приходи** по бюджетите на общините към края на месец януари 2009 г. са в размер на 60.1 млн. лв., което представлява 2.7 % от годишния разчет към ЗДБРБ за 2009 г. Преобладаващ дял (59.4 %) заемат неданъчните приходи, които основно представляват приходи от общински такси, приходи и доходи от собственост и постъпления от продажба на нефинансови активи.

Извършените **разходи** по местните бюджети са в размер на 258.4 млн. лв., или 6.5 % спрямо разчетените към ЗДБРБ за 2009 г., включително и за сметка на предоставените целеви трансфери от други бюджети.